

PŘEDSTAVUJEME NOVÉ ČLENY REDAKČNÍ RADY FKR

Tým redakční rady periodika *Fórum pro konzervátory-restaurátory* byl v loňském roce posílen o tři specialisty s dlouholetou praxí v oboru konzervování a restaurování kulturního dědictví. Jde o osobnosti se zkušenostmi s různorodými materiály a nástroji i z rozličných prostředí – chemické laboratoře v Národní galerii v případě Radky Šefců či archivního a posléze akademického pracoviště u Michala Ďuroviče. Soukromý restaurátor Igor Fogaš několik let řídil restaurátorské práce Moravské galerie. Širší kolektiv redakční rady jistě přispěje ke zkvalitnění časopisu. Nové členy rady představujeme prostřednictvím jejich odpovědí na několik otázek:

Během své praxe jste měl/a možnost se důkladně seznámit se důkladně s mnohými pracovišti i kolegy – co je podle Vás současný nejpálčivější problém oboru konzervování-restaurování v České republice?

Radka Šefců: V současnosti největší problém vidím v neúměrné byrokracii a v administrativním zatěžování odborných pracovníků, které má za následek odklon od odborné práce ať vědecké či konzervátorské-restaurátorské k těmto úkonům. Hlavní rezervy spatřuji pak i v nedostatečné celostátní koordinaci a prezentaci výsledků se zásadnějším přesahem do mezinárodního odborného dění.

Michal Ďurovič: Pro mne je obtížné hodnotit jinou oblast než oblast konzervování-restaurování v našich archivech a v posledních letech i oblast vysokoškolského vzdělávání našich konzervátorů-restaurátorů a technologů. S muzei a galeriemi bohužel nejsem zatím dostatečně seznámen. Takže mohu-li, budu hodnotit stav konzervování-restaurování v archivech (ať státních, městských nebo zvláštního významu). Rád konstatuji, že za posledních třicet let tento obor zažil nesmírný pokrok. Jednak ve výstavbě či rekonstrukcích archivních depozitářů a budov, tak v postupném budování sítě restaurátorských pracovišť. První ucelenější koncepce rozvoje tohoto oboru vznikla na začátku 90. let minulého století a v loňském roce (2018) byl vypracován výhled dalšího rozvoje do roku 2035. Ale protože se ptáte na nejpálčivější problém, pak jednoznačně a dlouhodobě vnímám jako největší problém archivních restaurátorských pracovišť (a zřejmě nejen archivních) nedostatek stálých, systemizovaných pracovních míst pro konzervátory-restaurátory, respektive neustálou snahu státu o snižování jejich počtu.

Igor Fogaš: Obor konzervování-restaurování se u nás v posledních letech rozvíjí velmi dynamicky. Je to podmíněno zejména hlubokým zájmem a osobním nasazením samotných konzervátorů a restaurátorů, a to i navzdory faktu, že existuje řada závažných problémů, které tento proces silně limitují. Jedná se především o nedostatek financí vyčleněných státem, poměrně nízký počet pracovních míst v příslušných institucích, neadekvátně nízké ohodnocení vysoce odborné práce a extrémně zatěžující administrativu.

Jak by měla podle Vás vypadat časopisecká platforma oboru – tedy *Fórum pro konzervátory-restaurátory* za dejte tomu pět až deset let?

Radka Šefců: Časopisecká forma Fóra by měla stále usilovat o vysoce kvalitní příspěvky, které budou nejen sledovat nejmodernější oborové trendy, ale rovněž budou představovat a řešit problematiku specifickou pro náš region. Za samozřejmost považuji jak elektronickou, tak tištěnou formu zařazenou do prestižní mezinárodní databáze. V budoucnu bych ráda viděla kompletní česko-anglickou mutaci časopisu.

Michal Ďurovič: Na *Fóru pro konzervátory-restaurátory* je sympatické, že dává prostor nejen pro publikování výsledků konzervátorského přírodovědného výzkumu, ale stejně tak i pro sdělení praktických restaurátorů (trochu mi chybí humanitně zaměřené příspěvky). Považuji za nesmírně cenné, aby konzervátoři, restaurátoři, přírodovědci a technologové poslouchali a naslouchali si (o něco podobného se

bezmála 50 let snažíme při organizování seminářů restaurátorů a historiků, které pořádá pobočka ČIS při Národním archivu). Proto bych současnou podobu časopisu zachoval. Výhledově by stálo za úvahu, aby byl celý časopis recenzovaný. Neříkám to proto, abychom podlehli „honbě“ za RIV body, ale zcela určitě by to zvýšilo kvalitu celého časopisu. V současné době si tak trochu nejsem jistý snahou o vydávání několika čísel ročně on-line. Není nad to si otevřít časopis (knihu) a číst si. Ale možná se mýlím. Ostatně čas ukáže.

Igor Fogaš: Časopis *Fórum pro konzervátory-restaurátory* přispívá již po mnoho let k rozvoji oboru konzervování-restaurování v České republice a užší mezioborové spolupráci při péči o naše kulturní dědictví. Získání kreditu recenzovaného periodika v roce 2011 bylo jistě významným odborným mezníkem. Do budoucna by bylo prospěšné rozšířit právě recenzovanou část publikace, přizvat ke spolupráci i kolegy historiky a uvažovat o mezinárodním přesahu ve vícejazyčné variantě časopisu i sborníku konference.

Který zahraniční časopis by mohl být vzorem a inspirací jednak pro redakční radu a vydavatele, ale i pro jednotlivé publikující autory?

Radka Šefců: V zahraničí lze vidět několik odborných časopisů, které by mohly být částečným předobrazem *Fóra konzervátorů-restaurátorů*. Pro mne je však platforma Fóra naprosto jedinečná a unikátní i v porovnání se zahraničím. Každoročně se zde sejdou originální příspěvky z širokého spektra problematiky konzervování a restaurování. A co více, v rámci mezioborového setkání odborníků z celé České republiky jsou na každoroční konferenci představeny tyto nejnovější příspěvky. Zároveň vzniká možnost setkávat se, diskutovat, vyměňovat si názory a zkušenosti, a to jak s odbornými pracovníky působící v soukromé sféře nebo sbírkotvorných institucí, tak i vědeckými pracovníky z akademické obce. Toto je výjimečné ve své pravidelnosti a zejména oborové rozmanitosti. V dnešní době lze již jak odbornou recenzovanou publikaci, tak konferenci, považovat za tradici odborného dění na poli konzervování a restaurování v ČR.

Michal Ďurovič: Já bych příliš nepošilhal po zahraničí a příliš nekopíroval (ono zase těch zahraničních vzorů v tomto oboru není mnoho). Podle mého názoru nejdůležitější úkol Fóra i do budoucna bude nadále vytvářet prostor pro publikování prací především konzervátorů-restaurátorů a výsledků přírodovědného výzkumu v této oblasti. Měl by to být dostupný a srozumitelný zdroj informací především pro tuzemskou restaurátorskou komunitu.

Igor Fogaš: Zahraniční periodika jsou dnes již snáze dostupné díky internetu, restaurátorským příručkám a efektivněji fungující síti knihoven. Inspirativní jsou mnohé z nich, osobně mám rád např. německý časopis *Restauro*. Vysoká odborná kvalita se zde snoubí s jasnou formou sdělení a vztahem k praktickým realizacím různých záchranných akcí po celém světě s akcentem na kritické ověření vhodnosti nových technologií a materiálů při konzervaci i restaurování uměleckých děl a památek.